

Bewonersbrief Kunstrif Binnenvestgracht/Laatste Brug 2023

Goeiedag!

- Recent is in de Binnevestgracht een kerstboom in het water gelegd, i.s.m. de Gemeente Leiden en de Bloemenboot, onder de Laatste Brug bij de ingang van Begraafplaats Groenesteeg.
- De kerstboom van De Bloemenboot die de Beestenmarkt sierde is hierbij een gerecycled als kunstrif voor de roofvissen baars, snoekbaars, snoek en voor stekelbaarsjes geworden.
- Hun eitjes worden namelijk steeds vaker opgegeten door de exotische marm grondel, zwartbek grondel en Amerikaanse rivierkreeften, terwijl het juist onze inheemse roofvissen zijn, die de exoten moeten wegvangen! We willen hun jongen daarom meer overlevings-kansen bieden.
- Dit nieuwe en unieke bewonersproject zorgt hopelijk voor informatie over het beschermen van onze visstand, want we gaan weer zaklampvissen en snorkelen om te kijken wie zich tussen de dennentakken verstopt en zich voortplant.

Snoekjes met zwartbekgrondels is het doel!

Op de Laatste Brug en bij Natuurspeeltuin De Doorbraak

- Daar kunt u zelf ook veel zien, als u diep, lang of goed kijkt (en als het water maar helder is!). Kinderen zijn hele goede spotters, neem ze mee en laat ze speuren.
- Natuurlijk mag u ook met ons meekijken als we weer een rondje gaan lopen! U herkent ons aan de groene of blauwe veiligheidshesjes (en 's avonds ook aan de zaklampen).
- We maken nog aan een informatiebordje dat op de brug komt en dat de bezoekers van de Begraafplaats Groenesteeg uitleg geeft over dit biodiversiteitsproject.
- In Natuurspeeltuin De Doorbraak hangt het poster 'Rivierhout' van Stichting Ark, met daarop het rijke ecosysteem dat een boom in het water oplevert.

En de boten dan?

Het is al jarenlang de bedoeling dat dit grachtje vanaf de Spartaan bootluis wordt.

Het terugvinden van de grote boot-werende buis in de bosjes laat zien dat dit deel van de Binnenvestgracht in het verleden ook bootluis is geweest!

- Deze barrière houdt olievlekken, afval en verkeerd varende boten tegen.
- Hieraan werken we al vele jaren met de gemeente, maar dat proces verloopt traag.
- Het kunstrif voorkomt verdere schade aan onderwaterplanten en de watertuinen.
- De booteigenaren die hier mét vergunning liggen, ontvangen ook een informatiebrief. Daarin staan instructies hoe ze het kunstrif zelf weg kunnen draaien, zodat ze er met de boot langs kunnen.
- De proef duurt in elk geval t/m juni 2023, of totdat een van de (onderzoeks)partners ermee stopt. Dan wordt het kunstrif ontmanteld en afgevoerd.

Afb: Ark Natuurontwikkeling

Meer info: dwaalfilm.eu; rivierhout keert terug

Bewonersbrief Kunstrif Binnenvestgracht/Laatste Brug 2023

Hoe kunt u helpen bij het onderzoek en onderhoud?

- **Wist u dat er al 18 vissoorten zijn geteld in de Binnenvestgracht?**
- U kunt over onze ontdekkingen lezen in onze nieuwsbrief, op [Onder water in Leiden.nl](http://Onderwaterinleiden.nl). Daar kunt u ook uw eigen waarnemingen in teruglezen, als u ze opstuurt naar info@onderwaterinleiden.nl.
- Let erop dat de (broedende) watervogels en schildpadden voldoende rust krijgen. Ze geven zelf aan of ze het te druk vinden worden.
- Deel waarnemingen over vissen, vogels en schildpadden ook met uw burens en passanten.
- Bescherm het kunstrif, de watertuinen en de broednesten in deze prachtige gracht tegen baldadigheid, door boefjes vriendelijk op de bijzondere stadsnatuur te wijzen.
- Bij dieren mishandeling (stenen gooien naar schildpadden of watervogels) mag u direct de politie bellen op 112.
- Voer niets aan dieren, anders krijgt u overlast van meeuwen, ratten en ander ongedierte.
- Leen een lang schepnet of XXL grijper bij De Doorbraak om drijfvuil uit de Binnenvestgracht te vissen. Per ongeluk meegevangen visjes s.v.p. terugzetten!
- We hopen met de komst van meer jonge visjes ook de ijsvogel weer vaker te zien!
- Andere natuurwaarnemingen zijn ook welkom, voer ze zelf in op Telmee.nl of mail ze door (graag met foto) naar: info@onderwaterinleiden.nl

Vragen?

Als er iets mis lijkt te zijn, sein omwonenden in of mij, via info@onderwaterinleiden.nl.

Dank u wel!

Havenwijk-Zuid is een lichtend voorbeeld voor andere wijken en steden en we zijn vereerd met uw bezoek! Hartelijk dank dat u deze informatie wilde lezen en uw betrokkenheid bij opgeruimd en biodivers water.

Met vriendelijke groeten,

Projectleider **Onder Water in Leiden.nl**,
Project Vissenmonitoring IVN, KNNV en Stichting RAVON

Waargenomen vissen in de Binnenvestgracht:

Aal (paling), baars, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, karper, kleine modderkruiper, kolblei, marm grondel (exoot), pos, rietvoorn (ruisvoorn), rivierdonderpad (inmiddels uitgestorven), snoek, snoekbaars, tiendoornige stekelbaars, zeelt, zeeprík (zie postzegel hierboven), zwartbekgrondel (exoot) en enkele ongedefinieerde vissoorten. (Meer info: onderwaterinleiden.nl/wijken/havenwijk-zuid).

We vonden deze exoten:

Chinese wolhandkrab, gevlekte Amerikaanse rivierkreeft, rode Amerikaanse rivierkreeft, geelbuik- en geelwangschildpad en andere Lettersierschildpadden (kruisingen).

Meer info: ravn.nl/lettersierschildpad

Zwartbekgrondel